

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
КОСІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОГО ТА ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА
ЛЬВІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ

КАФЕДРА ДЕКОРАТИВНО - ПРИКЛАДНОГО МИСТЕЦТВА

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«РОБОТА У МАТЕРІАЛІ»

III курс

підготовки ОС “Бакалавр”

галузі знань 02 “Культура і мистецтво”

спеціальності 023 «Образотворче мистецтво,

декоративне мистецтво, реставрація»

освітньої програми «Декоративне мистецтво»

професійне спрямування «Художні вироби з дерева»

м. Косів – 2024 рік

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Назва дисципліни	«Робота у матеріалі»
Викладач (-і)	Крицкалюк Олександр Іванович ст. викладач кафедри ДПМ
Контактний телефон	0684273853
E-mail викладача	o.krytskalyuk@ukr.net
Формат дисципліни	Очний / заочний
Обсяг дисципліни	9 кредитів ECTS, 270 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://kipdm.lnam.edu.ua
Консультації	Щотижня у четвер в 52 аудиторія з 15 ⁰⁰ до 16 ⁰⁰ . Також можливі он-лайн консультації через Viber 0689900696

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Заняття: згідно розкладу, аудиторія № 52.

Формат викладання дисципліни «Робота у матеріалі» включає наше з вами живе спілкування, практичну роботу в аудиторії та творчих майстернях, а також самостійну роботу. Лекційні заняття розкриватимуть певну тему згідно плану курсу. На практичних заняттях ви матимете змогу виконувати заплановані завдання в майстернях та консультуватись з викладачами курсу і майстрами виробничого навчання. Самостійна робота націлена на засвоєння теоретичного матеріалу на практиці та вдосконаленні практичних вмінь і навиків.

Консультації. Заняття відбуватимуться відповідно до розкладу, де проходили усі консультації, пов'язані з виконанням завдань. Якщо вам потрібні додаткові індивідуальні консультації, які стосуються змісту курсу, ваших робіт, чи інших питань, пов'язаних з освітнім процесом, ми можемо зустрітись за попередньою домовленістю. Ви можете також використовувати для комунікації e-mail, виключно в робочі дні, намагатимемось оперативно відповідати на ваші запитання.

Умови листування: В темі листа необхідно вказати назву дисципліни та прізвище автора (наприклад, «Робота у матеріалі» Микуляк або скорочено РВМ Микуляк), анонімні листи не розглядаються. Назва файлу має містити прізвище і завдання. Формати: тексти — pdf, doc, docx, ілюстрації – jpeg.

Дистанційне навчання: Навчання проводиться дистанційно у зв'язку із відповідними розпорядженнями щодо впровадження заборон відвідувати КПДМ ЛНАМ. В цьому випадку консультації будуть проводитись в онлайн-режимі, а лекційні заняття на платформі Zoom, основним джерелом контакту буде електронна пошта. Якщо вам необхідна додаткова інформація чи обговорення питань, що стосуються художнього токарства, можете використовувати інші засоби зв'язку, зокрема: Viber, Messenger, Telegram.

АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

У навчальному курсі «Робота у матеріалі» подається необхідний за обсягом теоретичний і практичний матеріал, де відображені композиційні особливості стилізації природних та геральдичних форм у декоративному мистецтві, технологічні етапи виготовлення дерев'яних виробів з використанням рамної столярної конструкції з тафлею (фільонкою) та освітлювальних приладів, оздоблених техніками художнього декорування виробів з деревини.

Усі нові поняття, закономірності, композиційні та технологічні прийоми відпрацьовуються системою вправ, в основі яких лежить апробована методика викладання теорії композиції та технології виготовлення і декорування виробів з деревини.

Освітня компонента «Робота у матеріалі» належить до дисциплін нормативної частини циклу професійної підготовки.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Пререквізити - вивчення дисципліни базується на знаннях, які одержали студенти на таких курсах, як «Робота у матеріалі», «Технологія та матеріалознавство», «Проектування», «Рисунок».

Постреквізити – в процесі вивчення цієї дисципліни здобуваються знання, уміння та навички, потрібні для таких дисциплін, як: «Дипломне проектування», «Переддипломна практика», «Дипломна кваліфікаційна робота».

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою вивчення дисципліни «Робота у матеріалі» на III курсі є : закріплення навиків виготовлення декоративно-ужиткових виробів на основі народних традицій формотворення та технік оздоблення; набуття практичних умінь та навичок виконання виробів для освітлення інтер'єру; створення оптимальних умов для розвитку творчості, самостійності, відповідальності та формування стійких інтересів до професій деревообробної галузі.

Завдання курсу:

- сформувані в студентів практичні уміння та навички виготовлення декоративно–ужиткових виробів складної столярної конструкції, оздоблених геральдичними та анімалістичними мотивами;
- засвоїти технологічні особливості виготовлення виробів призначених для освітлення інтер'єру;
- закріпити навички виконання технологічного процесу інкрустації, плоского та рельєфного різьблення;
- навчити виконувати опоряджувальні роботи.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- можливості інструментів, матеріалів, пристроїв, що застосовуються у художньому деревообробництві;
- прийоми підготовки і розмітки заготовок для деталей;
- способи розкрою деревини і деревних матеріалів;
- основні операції по обробці деревини і деревних матеріалів ручним та механічним інструментом;
- способи виконання столярних з'єднань;
- послідовність технологічного процесу виконання інкрустації, плоского та рельєфного різьблення;
- правила безпеки життєдіяльності та гігієни праці під час виконання столярних, оздоблювальних та опоряджувальних робіт.

вміти:

- володіти прийомами роботи ручним та механічним ріжучим інструментом, й іншими технічними засобами для виконання курсових завдань;
- проводити підготовку і розмітку конструктивних елементів деталей;
- виконувати розкрій деревини і деревних матеріалів;
- виконувати столярні з'єднання;
- виконувати основні операції по первинній і чистовій обробці деревини ручним та механічним інструментом;
- виконувати необхідні прийоми технік інкрустації плоского та рельєфного різьблення.
- проводити розрахунки основних техніко-економічних показників проектування;
- використовувати комп'ютерні технології при реалізації задуму у створенні виробу;

Під час вивчення курсу формуються та розвиваються наступні компетентності, закладені в освітній програмі «Декоративне мистецтво» (ІК – інтегральна компетентність, ЗК – загальні компетентності, СК – спеціальні компетентності):

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів та характеризується певною невизначеністю умов.

ЗК2. Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

СК 3. Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей.

СК 4. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями.

СК 5. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.

СК 6. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.

СК 7. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.

СК 9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

СК 10. Здатність усвідомлювати важливість виконання своєї частини роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності.

Програмні результати навчання

ПРН 1. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.

ПРН 2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери.

ПРН 5. Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.

ПРН 6. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.

ПРН 7. Відобразити морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів образотворчого, декоративного мистецтва, реставрації та використовувати існуючі методики реставрації творів мистецтва в практичній діяльності за фахом.

ПРН 17. Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.

ПРН 18. Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.

Софт СКІЛС. Усвідомлювати важливість виконання своєї частини роботи в команді; прагнути досягати єдиного результату; визначати пріоритети професійної діяльності; уміти знаходити і працювати з інформацією, бажати вчитися і постійно розвиватися.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ ТА МАТЕРІАЛИ

Обладнання: столярний верстат, точильний верстат для загострення різальних інструментів.

Інструменти: *розмічальний інструмент:* олівець, лінійка, шило, циркуль;
ріжучий інструмент: різці та стамески для рельєфного різьблення по дереву, молоток (киянка дерев'яна).

Матеріали: *пиломатеріали листяних порід дерева:* липа, вільха, явір, груша, горіх;

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Кількість кредитів	9 (270год)	
Вид занять	Кількість годин	
Лекції	5	
Практичні	181	
Самостійна робота	84	
Тижневих годин	V семестр 15 тижнів -6 год.	VI семестр 16 тижнів -6 год.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тиждень	№ теми	Методи викладу	Зміст	Години			
				Усього	лекції	практичні	СРС
V семестр							
МОДУЛЬ 1. Різьблення по дереву як засіб образотворення в декоративній композиції.				128	3	86	39
Змістовий модуль 1. Сюжетно – тематичні композиції з елементами геральдики та анімалістики у художніх виробках з дерева.				128	3	86	39

1	1	Лекція, ілюстрація, демонстрація. Практична робота, репродуктивний	<i>Декоративні композиції на основі інтерпретації рослинних, анімалістичних та геральдичних мотивів. Аналіз обраного об'єкта.</i> Лекція №1. Особливості стилізації природних та геральдичних форм у декоративному мистецтві. ПР : Розробка ескізу виробу. СР : Виконання робочого креслення та специфікації виробу.	11	1	6	4
	2	Лекція, ілюстрація, демонстрація. Практична робота, репродуктивний	Технологія виготовлення: столярство. Лекція №2. Конструктивні та технологічні особливості виготовлення рамних столярних конструкцій з використанням тафлів (фільонок). ПР : Підбір пиломатеріалів. Чорнова обробка заготовок до заданих розмірів. Виготовлення конструктивних елементів виробу та підготовка поверхні до оздоблення. СР : Виготовлення конструктивних елементів деталей. Столярна підготовка поверхні до оздоблення.	41	1	36	4
2 3	3	Лекція, ілюстрація, демонстрація. Практична робота, проблемно-пошукові	Художнє оздоблення виробу: техніки художнього декорування виробів з дерева. Лекція №2. Художньо-стильові особливості орнаментальних традицій Гуцульської різьби ПР. Декорування виробу техніками різьблення та інкрустації. СР : Різьблення елементів сюжетно-орнаментальної композиції.	45	1	32	12
4 5 6 7	4	Практична робота, проблемно-пошукові	Опорядження та монтаж виробу. ПР. Підбір опоряджувальних матеріалів та фурнітури. Нанесення захисного декоративного покриття. СР. Кріплення фурнітури. Монтаж виробу.	31		12	19
Курсова робота 1. Виконати оклад до Євангелія, поздоровну адресу, книгу відгуків за вибором на основі інтерпретації рослинних, анімалістичних та геральдичних мотивів.							
VI семестр							
МОДУЛЬ 2. Декоративно-ужиткові вироби з дерева в інтер'єрі житлових, громадських та культових споруд.				142	2	95	45
Змістовий модуль 2. Технологічні, конструктивні та художні особливості виготовлення виробів з дерева для освітлення архітектурного середовища.				142	2	95	45

1	5	Лекція, ілюстрація, демонстрація. Практична робота, репродуктивний	Освітлювальні прилади з дерева. Аналіз обраного об'єкта. Лекція №1. Свічник, світильник, бра, торшер. Художні та формотворчі особливості. ПР: Розробка ескізу освітлювального приладу. Підбір пиломатеріалів. СР: Виконання робочого креслення та специфікації виробу.	18	1	12	5
2 3 4 5	6	Практична робота, репродуктивний	Технологія виготовлення: столярство. ПР: Підбір пиломатеріалів. Чорнова обробка заготовок до заданих розмірів. Виготовлення конструктивних елементів виробу та підготовка поверхні до оздоблення. СР: Виготовлення конструктивних елементів деталей. Столярна підготовка поверхні до оздоблення.	41		33	8
	7	Лекція, ілюстрація, демонстрація. Практична робота, репродуктивний	Художнє оздоблення виробу: техніки художнього декорування виробів з дерева. Лекція №2. Технологія оздоблення виробів декоративно – ужиткового призначення різьбленням та інкрустацією. ПР. Декорування освітлювального приладу техніками різьблення та інкрустації. СР: Різьблення конструктивних елементів виробу.	47	1	26	20
6 7	8	Лекція, ілюстрація, демонстрація. Практична робота, проблемно-пошукові	Опорядження та монтаж виробу. Лекція №3. Опорядження виробів художнього дерева. ПР. Підбір опоряджувальних матеріалів та фурнітури. Нанесення захисного декоративного покриття. СР. Кріплення фурнітури. Монтаж виробу.	36		24	12
Курсова робота 2. Виконати виріб для освітлення інтер'єру (свічник, бра, люстра та ін.).							

ЛІТЕРАТУРА

1. Антонович Е.А. Захарчук-Чугай Р.В. Станкевич М.Є. Декоративно-прикладне мистецтво: Навч. Посібник. — Львів: Світ, 1992.— 272с, іл.
2. Будзан А.Ф. Різьба по дереву в західних областях України ХІХ-ХХ ст. — К.: Вид-во АН УРСР, 1960.— 106 с., іл.
3. Гнатюк М. В. Художнє дерево в інтер'єрі народного житла. – Івано-Франківськ.: «Плай», 2000. – 145с.
4. Глушак Д.Д. Посібник з художньої обробки деревини с. 301.

5. Голюк О. Різьблені мотиви у дерев'яній архітектурі Українських Карпат. // Народознавчі зошити, — 1999. — № 4. — с. 553.
6. Драган М.А. Українська декоративна різьба. — К.: Наукова думка. 1979.
7. Курліщук Б.Ф. Проектування інтер'єрів житлових і громадських споруд: Навч. посібник /Б.Ф. Курліщук. — К.: ІСДО, 1995. — 264 с.
8. Курилич М. Гуцульський орнамент. — К.: ЛК. Майкер, УВІЦ. — 2001.
9. Мельниченко П.П. Оздоблення садиби виробами з дерева. — К.: Урожай, 1993. — 191с., іл.
10. Моздир М. «Фігури», придорожні та присадибні хрести в Україні. // Українська хрестологія: Мистецтвознавчі дослідження. Львів.: Вид-во Інституту народознавства НАН України, 1997. — 128 с., іл.
11. Оршанський Л.В., Криванчик Р.Ф. Технологія художньої обробки деревини: Навчальний посібник для студентів педагогічних закладів освіти. — Дрогобич: Коло, 2001. — 228 с.
12. Скільський Д.М. Вивчення художньої обробки деревини в школі. Розвиток творчих здібностей учнів. Навчальний посібник. — Тернопіль: Джура, 2003. — 140 с.
13. Пилипенко О.Д., Симоненко М.С. Столярна справа. — К.: «Вища школа», 1975.
14. Приймак Й.Д. Декорування виробів з дерева: Посібник для учн. та ст. сер. і вищ. навч. закладів. Косів,: Писаний Камінь, 2001. — 120с. з іл.
15. Приймак Й., Приймак Д. Технологія художнього деревообробництва. — Косів: Писаний камінь. 2010. -200 с.:233 іл.
16. Станкевич М.Є. Українське художнє дерево XVI – XXст. — Львів.: Іститут народознавства НАН України, 2002. - 479с., іл.
17. Тимків Б.М., Кавас К.М. Виготовлення художніх виробів з дерева/ Б.М.Тимків, К.М. Кавас , - Львів: Світ, 1995 . — 175с.: іл.
18. Удржал П., Давид С. Різьба по дереву: Пер. с чеш.- К.: Вища шк., 1990.- 207с. ил.
19. Шевченко Євген. Народна деревообробка в Україні. Словник народної термінології. / Наук.ред. М.Кодак. К.: Артанія, 1997. — 312 с. іл.
20. Шумега С.С. Технологія виготовлення художніх меблів: Підручник . — К.:Вища шк.. 1994. — 309с., іл.
21. Юрченко І. Гуцульська різьба. Візуально-морфологічні закономірності орнаменту: теорія і практика: монографія/ І.А.Юрченко. — Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2011. 368 с.
22. Якібчук М.М. Орнаментика гуцульського дерев'яного різьблення. // Народна творчість та етнографія. — 1997 - № 3. — с. 56.

23. https://shron1.chtyvo.org.ua/Hlushak_DD/Posibnyk_z_khudozhnoi_obrobky_derevyny.pdf
24. <https://www.pinterest.com/>
25. https://watt-shop.com/ua/bloa/174_dizajn_svitla_v_intereri_primishchennva.html
26. https://craftart.com.ua/osvitlennya_v_interiori/
27. https://ledmir.com.ua/articles/svetovoi_dizain_cho_eto_kakim_by_vaet_osveshchenie_kak_podobrat_istochnik_sveta_i_sdelat_prostranstvo_komfortnm
28. https://dominant-wood.com.ua/uk/bloa/statti/pravila_osvitlennva_i_svitlodizayn_budinku
29. https://jak.koshachek.com/articles/harakteristiki_svitilnikiv.html

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Тема і зміст матеріалу розкриваються у процесі проведення лекційних та практичних занять. Практичні заняття здійснюються аудиторно на відповідному обладнанні у механічних майстернях з консультаціями майстрів виробничого навчання та викладача. Самостійна робота студентів зорієнтована на підготовку до практичних занять у вигляді виконання технічних креслень, апробацій способів декорування та виконання шаблонів, лекал конструктивних елементів згідно власних ескізів.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Виконані завдання оцінюються за накопичувальною системою балів в результаті поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль за виконанням всіх етапів виготовлення шкіряних виробів згідно з графіком виконання завдання. Поточний контроль проводиться у формі попередніх переглядів завдань в кінці кожного змістового модуля.

Підсумковий – це узагальнення отриманих результатів студентами у кінці семестру і здійснюється у формі екзамену-перегляду. Обов'язковою умовою допуску студента до екзамену є вчасне виконання всіх етапів завдання.

Критерії оцінювання навчальних елементів (тем).

Критерії оцінювання навчальних елементів	Поточні (за змістовий модуль)	Підсумкові
Концептуальний ескіз	3	
Макет, лекала	8	

Композиційно-технологічні особливості декору	12	12
Конструктивне рішення, новаторство	7	12
Формотворення в матеріалі	10	16
Сума балів	30	40
Додаткові бали		
Відвідування занять		3
Творча поза навчальна діяльність		4

Принцип отримання суми балів за семестр є результатом накопичення балів з поточного (ЗМ1 (30) +ЗМ2(30)) та підсумкового контролю (40), отже $2 \times 30 + 40 = 100$.

Семестр	Поточне тестування та самостійна робота	Підсумковий екзамен-перегляд	Кількість балів
5	Модуль 1		
	Змістовий модуль 1		
	60	40	100
6	Модуль 2		
	Змістовий модуль 2		
	60	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку

90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА. Дисципліна «Робота в матеріалі» відбувається у формі живого спілкування між викладачами і студентами, практичних вправ в майстернях та самосійної роботи. Студенти зобов'язані дотримуватись правил техніки безпеки, вимкнути звук мобільних телефонів та будь-яких інших пристроїв, що перешкоджають навчальному процесу. В аудиторії не допускається вживання їжі та розпивання напоїв. Позитивно впливає на оцінювання активна навчальна творча діяльність студента.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАННЯ. Не допустимим є спізнення та пропуски занять студентами без поважних причин. Всі пропущенні теми студент повинен опрацювати і виконати вправи самостійно. Оцінювання відбувається за накопичувальною системою - поступово, якщо кількість пропущених занять без поважних причин становить 50%, то навіть за наявності всіх складових проекту студент не може отримати більше 60 балів, оскільки не зміг засвоїти матеріал на належному рівні.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Всі учасники навчального процесу в КІПДМ ЛНАМ сповідують принципи академічної доброчесності і несуть персональну відповідальність за їх дотримання. У разі виявлення плагіату чи підміни робіт під час виконання практичних, самостійних, індивідуальних завдань, студент отримує незадовільну оцінку. Детальніше в «Положенні про академічну доброчесність».

http://kipdm.lnam.edu.ua/images/PDF/PUBLIC_INFORMATION/POLOZHENIA/Polozhennja_Pro_Akademichnu_Dobrochesnist.pdf

ВИКЛАДАЧ:

Крицкалюк Олександр Іванович, старший викладач кафедри декоративно-прикладного мистецтва КПДМ ЛНАМ.

Навчався на відділі художньої обробки дерева в Косівському технікумі народних художніх промислів ім. В.Касіяна., згодом здобув вищу педагогічну освіту навчаючись на художньо-графічному факультеті Прикарпатського університету ім. В.Стефаника. З 1999 року по 2001 рік навчався в аспірантурі на кафедрі історії та теорії педагогіки в Київському лінгвістичному університеті.

У 2001 році поновлений на роботу в Косівський інститут ПДМ на відділ художньої обробки дерева на посаду старшого викладача де й працює до цього часу. Член Національної Спілки художників України. Учасник всеукраїнських мистецьких виставок. автор наукових публікацій. Творчо працює в галузі сакрального малярства та художньої різьби по дереву.